

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 244.

V Ljubljani, v torek 24. oktobra 1899.

Letnik XXVII

Slovenski liberalci v službi nemškega protestantizma.

»Slov. Narod« načelno prezira vse cerkveno gibanje mej našim narodom, nikoli ne omenja nobene cerkvene slovesnosti, razven ako jo zlorablja v svoje proticerkvene namene. Zadnje soboto je napravil »Narod« izjemo, omenil je take slovesnosti, napovedoval jo je, rekoč: »V evangeliški cerkvi bo — kakor se nam poroča — v nedeljo ob 3. uri popoldne slovenska propoved. Preteklo je že kacic 400 let, kar je bila v Ljubljani zadnja protestantska slovenska propoved. In v ponedeljek zopet »Narod« kot vesten poročevalec o vsakem cerkvenem pojavu piše: »V evangeliški cerkvi je bila včeraj slovenska propoved«. Zbralo se je veliko katoliškega občinstva, da je bila cerkev natlačeno polna. — Čudno! — Koliko krasnih cerkvenih slovesnostij obhajamo Slovenci in vendar »Narod« o njih trdovratno molči. Kako to, da se je sedaj nakrat vnel za take slovesnosti, da jih tako simpatično naznanja, in tako vestno o njih poroča!! — Glavni urednik »Slov. Naroda« dr. Tavčar se je že večkrat po raznih shodih hvalil, »da je ponižni sluga liberalne misli«, da pa je ob jednom »zvest podložnik katoliške cerkve«; sodi naj sam, ako »Narod« s takim načinom poročanja kaže res liberalno misel in ali se more še sklepati, da so njegovi uredniki zvesti podložni katoliške cerkve.

Glede dogodka samega omenjamo, da se je v soboto in nedeljo v krogu slovenske »inteligence« prav marljivo agitivalo za vdeležbo pri propovedi v protestantski cerkvi in sicer posebno s tem razlogom, da bo propovednik udrihal po škofu in po duhovnih! Ta vaba je seveda vlekla ljubljansko »inteligenco«, katera je vsled frivolne »Narodove« pisave du-

ševno popolno onemogla ter nezmožna jedne same samostojne misli. Zato »Narod« lahko ponosen poroča, da je bila cerkev natlačeno polna katoliškega občinstva.

Glede propovedi same se govori, da je bila dolgočasna, ker govornik, protestantski propagandist Anton Čhráska, ne zna slovenščine ter se mora zelo boriti z naglasom. Glede znanja slovenskega jezika torej poslušalci niso ničesar pridobili in tak jezik jih tudi za Slovenstvo ni mogel kdove kako navdušiti. Govornik je porabil to priliko, da je jako surovo nastopil proti katoliški cerkvi. Mej drugim se je zaletaval v izpoved in dokazoval, da zadostuje, ako človek sam sebi prizna, da je velik grešnik, Kristus pa da je njegova pravičnost in — grehi so izbrisani. Dalje je dejal, da protestanti odstranimo in zapodimo vse, kar bi se postavljalo med Kristusa in med nas, naj si je to cerkev, duhovnik ali papež, češ vsaj tudi Dijogen ni mogel trpeti med solncem in med seboj — Aleksandra! Govoril je kajpada proti dobrim delom, postu, dolgim molitvam, samostanskemu življenju itd., česar vsega smo že navajeni iz knjižic, s katerimi protestantska propaganda preplavlja tudi slovenski svet.

Kolikor smo se mi poučili, je večino udeležencev gnala radovednost v protestantski tempelj, bili so mej njimi tudi poučeni katoličani, ki bi morali vedeti, da katoličanu ni dovoljeno vdeleževati se drugoverskega bogoslužja; slabega namena pri večini vdeležencev torej ni bilo. Seveda o pastorju in o »Narodu« tega ne moremo trditi, ta dva sta imela namen nastopiti proti katoliški cerkvi ter, ako bi bilo mogoče, tudi v Ljubljani napraviti ugodna tla za nemško-protestantsko »Los von Rom« gibanje.

Mi smo trdno prepričani, da ako glasilka: »Proč od Rima!« celo pri Nemcih ni imela skoro

nobenega odmeva, ga tudi ne bo imela ugodnega mej Slovenci. Od te strani se cerkvi ničesar hudega ni bati. Zato tudi ne kaže ne v listih in ne na leci proti temu nastopati, ker bi se stvari pripisovala prevelika važnost. Jedno pa moramo pibiti, in to zlasti z ozirom na najnovejšo propagando »Slov. Naroda« za nemški protestantizem, da je nedavno pisal »Neues Wiener Tagblatt«, da treba, da vsi Nemci prestopijo v protestantstvo, ker le potem je mogoče v Avstriji uničiti slovanske narode ter premeniti sedanji Nemcem neprijazni (?) zistem.

Javna tajnost je, da poleg kapitala je glavno sredstvo za grajenje nemškega mostu do Adrije agitacija za nemško narodno cerkev, za protestantizem. Zato smo prepričani, da slovenske propovedi protestantske ne bodo dolgo trajale ter da bi protestantska verska propaganda kmalu rodila protestantsko nemško-narodno propagando.

Mi ne vemo, ali si je »Narod« v svesti, kako neizmerno škodljivo je njegovo podpiranje nemške protestantske gonje proti katoliški cerkvi Slovincem v zlasti v narodnem oziru. Ako si ni v svesti, naj ga te vrstice opozore na nevarnost, kajti ne samo v Ljubljani, tudi na več drugih krajih nemško protestantska propaganda stopa drzno na dan. — Slovenci, stojte na straži!

Alkoholizem pa socialno vprašanje.

(Na II. zborovanju krščansko mislečega dijaštva predaval med. Ant. Breclj.)

VII. Sredstva zoper alkoholizem. Gospodarska organizacija.

(Konec.)

Alkohol je sicer strup, alkoholične pijače pa so živila. Človek vsaj teoretično lahko shaja brez

LISTEK.

Anton Nemčić.

V spomin petdesetletnice.

Iz Zagreba, mes. oktobra.

5. septembra je minulo ravno 50 let, ko je umrl eden najidealnejših hrvatskih pesnikov preporodne dobe, Anton Nemčić v Križevcih. Hrvatski rodoljubi so preteklo nedeljo svečano proslavili spomin petdesetletnice ter odkrili spomenik v mestu Križevcih, kjer je Anton Nemčić sprovel najlepši del svojega življenja in kjer je pomagal z besedo, s peresom in z neumornim delom gladiti pot boljši bodočnosti hrvatskega naroda. Da se poznajo tudi Slovenci s tem odličnim in plemenitim pesnikom hrvatskim, smo napisali to le kratko črtico o njegovem življenju in književnem delovanju.

Anton pl. Nemčić Gostovinski se je narodil 14. januarja 1813 na posestvu Edde v šomodžkeji županiji na Ogerskem. Pesnikova mati Rozalija rojena Huszar, vprvič omožena z Antonom pl. Vlašičem, vlastelinom v Edde-u, a po njegovej smrti z Nemčićevim očetom Ivanom, je bila doma

tudi iz šomodžke županije. Ko je šla obiskat svojo rodovino, je porodila v Edde u sina Antona. Oče Antonov je bil doma iz Vukovca pod Malim Kalnikom.

Ko se je narodil Anton, je bil njegov oče kotarski sodnik v Ludbregu v križevskeji županiji, a imel je že dve hčeri. Mati se je povrnila kmalu s sinčekom v Ludbreg, kjer je sprovel en del svojega detinstva, drugi del pa v Koprivnici, kamor se je oče preselil, ko je postal mestni svetovalec. V Koprivnici je hodil Anton v ljudsko šolo, v Varaždinu v gimnazijo od leta 1823 do 1829 ter prišel zadnje leto v Zagreb, da se tukaj uči filozofije in prava. Kot pravnik ga zadene leta 1833 hud udarec vsled smrti svoje ljubijene matere, a oče je postal nasproti njemu tako hladen, da je prišlo med njima celo do prepira. To je tako žalilo plemenito srce Antonovo, da kot pravnik zadnjega leta ni iskal niti dobival od očeta nobene podpore več, nego se je vzdrževal sam s podučevanjem dijakov. V tem času se je Nemčić sprijateljl s šest let starejšim živahnim Tomažem Blažekom, ki je prvi izmed ilirskih pesnikov legel v prezgodnji grob v Varaždinu leta 1846, a Nemčić mu je iz hvaležnosti izdal leta 1848 njegove »Političke pjesme«.

Nemčić in Blažek sta se našla v Gajevem kolu od prvega početka. Stareji Blažek je priobdil že v 43. številki »Danice« od leta 1835 svojo prvo pesem »Domorodac«, dočim je mlajši Nemčić pred vsem marljivo proučaval klasike in tuje književnosti. V tem času mu umre 26. maja leta 1838 v Koprivnici njegov oče ter mu zapusti tukaj hišo, nekaj zemlje in na bregu »Starigradu« vinograd, kamor je dohajal Anton vsako leto na počitnice, čitanje in pisanje. Anton je bil nekaj časa v Križevcih kot jinat, a na županijskeji skupščini križevskeji je bil izvoljen 27. oktobra 1836 za kotarskega pristava za kotar moslavaški. Kmalu potem je bil Nemčić imenovan za začasnega sodnika ter je ostal v Moslavini do leta 1840. Tukaj se je Nemčić spoznal tudi z desnim svojim prijateljem Mirkom Bogovičem, kateremu je ostal do smrti veren drug. Tukaj se je zagledal v hčerko odlične hrvatske rodovine ter se hotel oženiti, ali devojka ga je odbila, ker ni zapopadla njegove resnobnosti in čutljivosti. Leta 1839 je poslal Nemčić meseca marca iz Osekova Gaju prve svoje pesme za »Danico«. Sam misli, da so malo vredne ali tudi morebiti za nič, ali da ne bode podoben otroku, ki ni hotel poprej v vodo, dokler se ne nauči plavati, se je odločil za ta korak. Katere so

živil, ker mu hraniva zadoščajo za utešitev vseh telesnih potreb. Teoretično so živila odveč, a le teoretično. Dejanjsko vidimo, da uživajo vsi narodi živila v katerikoli obliki. Ti pijo alkohol, drugi kavo, tretji raznovrstne čaje, nekateri uživajo tobak ali opij, drugi zopet kakorkoli prijetne in všečne organske in anorganske snovi, ki nimajo nikake hranilne vrednosti. Mleko, ki je vzorno hranivo, diši lačnemu človeku, a s časom se mu lahko pristudi. Zato rabi vse človeštvo živila, da si vzbuja tek, da si nekako poživlja telesne in telesno-duševne dejavnosti, da si omamlja neprijetna čustva in preganja mučne skrbi.

Z ozirom na velikansko škodo, ki jo provzroča alkohol človeštvu, je gotovo odobravati, hvaliti in priporočati popolno vzdržnost. A ta svet bodi, kakor so evangeljski svetje, ki jih nihče ni dolžan izpolnjevati, zadošča, da se vestno držimo postave ljubezni do Boga in bližnjika. Istotako bodi, kdor hoče in more, abstinent, a ne zaničuj onega, ki uživa alkohol kot živilo, a res tako zmerno, da ne oškoduje ne sebe, ne družbe.

Morda bi bilo naravnost trdosrčno, alkohol popolnoma odvzeti našim ljudem, ki potrebujejo časih vsled napornega dela kakega krepila in živila, ki potrebujejo po večdnevem trudu veselo in brezskrbno urico počitka.

Alkoholične pijače smemo uživati, ne da bi zabreli v alkoholizem, ako je rabimo kot živilo, ako je uživamo časih, prigodno, a še takrat v malih množinah.

Ker si sami ne znamo odmerjati prikladne in primerne množine, kdo naj nam to določa? Morda zdanji proizvajalci in prodajalci alkoholičnih pijač? Malo je tako vestnih krčmarjev, da napajajo le potrebne goste in jim ne dajejo toliko pijače, da bi se opili, ker tiči že v bistvu njih stanu, da iztočijo in prodajo kolikor mogoče dosti, ne glede na pivčevo in socialno škodo.

Kaj pa, ko bi se proizvodnje in prodaje alkoholičnih pijač tako vredilo, da bi vsak dobil od pijač toliko, kolikor res potrebuje, ne kolikor hoče? To se da doseči, to je gospodarski cilj socializma, da postane proizvodnje in prodaje sploh javna zadeva. V zdanji, po liberalizmu razkosani in razmravljeni družbi sme vsak proizvajalec in prodajalec izkoriščati svoje odjemalce, kolikor more. Ako se pa družba tako preustroji, da prevzame družba sama proizvodnje in prodaje v svoje roke ali pa vsaj pod svoje nadzorstvo, potem pač ne bo izkoriščala sama sebe, ampak proizvajala in prodajala bo toliko, kolikor koristi vsakemu posamezniku in vsem skupaj. Alkoholičnih pijač bo le toliko proizvajala in prodajala, da bo imela vsa družba od njih le hasek, le veselje, le pravi užitek brez škode.

Skrbimo torej, da se vsi narodovi sloji pouče o tako važnem socialnem pojavu, kakor je alkoholizem, skrbimo jim, zlasti o prostih dnevih, za primerno, zdravo in ceneno zabavo in razvedrilo, da jim ne bo treba iskati ga po gostilnah, skrbimo, da dobé vsi naši delavci in obrtniki svoj

te pesme, ne vemo, ali brčkone je bila med njimi prva „Dva vrela“ (prevod), ki je prišla na svetlo v „Danici“ 6. julija 1839, št. 27, ker je to sploh prvi nam poznati njegov tiskani pesmotvor.

Leta 1840 je bil Nemčić prestavljen v Koprivnico, a že sledečega leta, ko je položil takozvano odvetniško cenzuro, je prišel v Ludbreg za samostalnega pristava ter ostal na tem mestu do leta 1846. Meseca maja leta 1842 se je izvela v Zagrebu restavracija županijskih činovnikov ter je med Turopoljci in Ilirci prišlo do krvave borbe. Ilirci so nadvladali, ali Nemčić je pisal pri tej priložnosti pismo Bogoviću ter se potožil radi tega prepira, od katerega se ne more nič dobrega nadjati za hrvatski narod, a bodočnost je to njegovo bojazen potrdila.

Po leti istega leta je obolel Nemčić ter moral iskati zdravja v varaždinskih toplicah, kjer je kmalu okreval, — ali se na nesrečo v drugič zaljubil v neko zagrebško gospodično, ki se je tamkaj nahajala, a ni kakor ona prva mogla razumeti našega pesnika. To nesrečno ljubezen, katero je sam pesnik živo opisal v svojih pesmicah „Neven“ in „Lepira“, je poskusil kasneje obdelati v obliki romana hrvatski književnik Blaž Lorković ter ga je priobčil leta 1868 v časopisu „Dragoljubu“.

(Konec prih.)

zdrav in udoben dom, ker prijeten dom in krčma sta si načelna nasprotnika. V tem oziru nam pot kaže naše vzorno »delavsko stavbinsko društvo« v Ljubljani, ki oskrblja svoje ude s hišicami. Pred vsem pa se oklenimo z vso vnemo, z vsem srcem naše gospodarske organizacije, da čim prej dosežemo nje vzorni cilj, ki tudi zatre alkoholizem med nami!

S tem končam! Ako hočemo, da se izpolnijo psalmistove besede, da vino razveseljuje srce človekovo, ne pa kakor zdaj, ko vino, ali splošno alkohol, žalosti srce vsakomur, ki še kaj čuti s tujim gorjem, z osodo ljudstva, držimo se vselej in povsod zapovedi krščanske ljubezni in jo uveljavimo v vsem javnem in zasebnem življenju!

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. oktobra.

Ministerske konference v Budimpešti.

Avstrijski kabinetni načelnik grof Clary je bival predvočanijim v Budimpešti, kjer je najprej poročal iz Gödöllő došlemu vladarju o parlamentarnem položaju na Dunaju, posebno pa o vtisu, ki ga je napravila njegova izjava na razne parlamentarne stranke. Posebno pohvaliti se mož ni mogel, ker naravnost odobral ni njegovih besed noben poslanec. Potem se je pa grof Clary dal časa razgovarjal z ministerskim predsednikom Szellom. Razgovor je veljal zasedanju delegacij in kvotnih deputacij ter načrtom in predlogom, ki jih predloži skupna vlada tema zastopoma. Kvotni deputaciji se snideta, kolikor je dosedaj določeno, 3. novembra, ki bota pa kmalu gotovi s svojimi nunciiji in renunciiji, do sporazumljenja itak ne pride. Delegaciji se snideta na Dunaju prve dni druge polovice meseca novembra. Skupna vlada jim predloži načrt, ki pa ne bo, kakor piše neki dunajski list, nikogar iznenadil, ker vlada ne bo zahtevala nikakega povišanja razun — malenkostij za povišanje častniških plač. Res je, da je ta zahteva več ali manj znana vsem delegatom, toda presenečeni bodo davkoplačevalci, ako bodo morali vsprejeti na svoja ramena še novo breme. Odlok glede sklicanja delegacijskega zasedanja se objavi takoj, ko bo v avstrijski zbornici zagotovljena izvolitev delegatov. Sicer sta se pa kabinetna načelnika prav dobro razumela in budimpeštanski listi trdijo, da vlada mej njima izredno prijateljstvo.

Volitev 1. zborničnega podpredsednika še sedaj vznemirja radikalne levičarske kroge, ki ne morejo preboleti »krivice«, da jih je desnica oropala zastopstva v zborničnem predsedstvu. Prav dobro odgovarja tem neslanostim glasilo katoliške ljudske stranke »Linzer Volksblatt« pišoč: Imenovanje poslanca Pradeja za mesto prvega zborničnega podpredsednika od strani leveice ni prav nič družega nego provokacija, kot zahteva na desnico, naj popolno kapitulira pred radikalizmom obstrukcionistov. Katoliška ljudska stranka je opetovano opozarjala levičarje, da je mogoče prodreti s kandidaturo zmernega moža iz levičarske srede, a le s takim. Toda krščanski socialci in liberalni veleposestniki so odklonili a priori vsako kandidaturo in ostali levičarji so imenovali Pradeja. Od desnice vedno zahtevajo, naj bo de zmerna in pristopna za vsako misel, levičarji pa nočejo poznati teh čednostij. Levica še nikdar ni izkazala desnici nobene usluge, zahtevala jih je pa vedno le za-se. — S temi besedami je dovolj označen drzen namen levičarjev s kandidatom Pradejem.

Poljska gimnazija v Tešinu. Ta šolski zavod, katerega so ustanovili Poljaki v Tešinu le z največjimi žrtvami, je zopet na dnevnem redu in povod napadom v raznih nemško-nacijonalnih listih. Povod temu je okolnost, da vodja finančnega ministerstva Poljak Kniazolucki ni nasproten poljskemu zavodu. Gre se pa za državno podporo. Bivši minister je vstavil v proračun znesek 6000 gld., a je na posebno željo in prošnjo posl. Jaworskega obljubil, da zviša to svoto na 8000 gld. In tej obljubi je sedaj novi voditelj zadostil, kar pa je provzročilo v nemško-liberalnem taboru nepopisen krik.

Francoski republik preti grozna nevarnost od strani »klerikalcev«. To sta povedala te dni javnemu svetu minister za javna dela Baudin kot namestnik pravega voditelja francoske vlade Milleranda in pa finančni minister Caillaux. Tema

dvema je pa na vsak način treba verjeti, ker ju je gotovo dobro informoval vodja Millerand. Prvi je naglašal, da je sedaj bolj ko kedaj poprej potreba edinstvi »vseh« (framasonskih) republikancev, da se pribori »republik« pravi ugled. Treba je toraj nadaljevati boj proti največjemu sovražniku, klerikalni povodnji. Skoro v istem smislu je govoril tudi drugi član francoske vlade, povdarjal je pa še posebej potrebo, da se spravi v soglasje zakone z institucijami. — Republikanci morajo sedaj odložiti vsa druga vprašanja z dnevnega reda in se posvetiti le programu v varstvo republike. Uboga »republika«, a še bolj ubogi pravi republikanci.

Anglija se raduje zadnjih zmag angleških čet nad bursko armado. Vse časopise govori v svojih uvodnikih o velepomembnosti zadnjega petka in sobote za angleške koristi v Južni Afriki. Iz te nepopisne radosti, ki navdaja vse angleške kroge, je pa posneti, da Angleži teh zmag sami niso pričakovali, vsaj tako dolgo ne, dokler ne dojde na bojišče nova vojna moč. Znano je bilo namreč, da se nahajajo Buri na izredno ugodnih postojankah in da bi Angleži ne opravili mnogo, ko bi pričeli z ofenzivo. Tega načela so se Angleži tudi držali, ne tako pa Buri, ki so v tem slučaju preveč računali na svojo moč. Jeli so se polagoma spuščati v nižave ter zasedati razne angleške kraje ob železnici, meneč, da bodo imele tudi tu vspeh operacije, ki so izborna vspele na zahodu. Niso pa računali na okolnost, da je v okolici Ladysmitha zbrana z malo izjemo vsa angleška moč v južni Afriki, s katero se Buri ne morejo lahko meriti na planem. Tako je toraj prišlo, da se morajo burske čete polagoma umikati nazaj v obmejno gorovje. Ako smemo verjeti angleškemu poročilu, so Buri izgubili precej svojih mož, morda nad četrtino svoje ondotne armade, in poleg tega nekaj svojih voditeljev, toda vključ tem angleške zmage niso tako sijajne, ker Angleži v resnici še ničesar niso dobili razun onih 5 topov, Buri imajo pa v svoji lasti ves zahodni del od Kimberleya do Mafekinga z obema mestoma vred, kar vsekako več odvaga nego borih pet topov.

Slovstvo.

Seveda „bralec“ in še marsikaj. Napisal Fr. Ilešič c. kr. profesor v Ljubljani. Ponatis iz Popotnika. Cena 20 kr. — To je naslov novi brošurici v pravdi med »bralcem« in »bravcem«. Prof. Ilešič dokazuje, da izpeljava bra + v + ica ni mogoča, in da v 16. stoletju niso govorili ne l ne u, ampak nekaj debel l, da pa »imamo mi mnogo važnejšega dela, nego eksperimentirati s svojimi govorili, zato da govorimo to, kar mu je bilo najbliže: l. Drug dokaz za izgovarjavo l mu je posestno stanje olikanega jezika, ker ima »l dandanes v javni in olikani govorici že povsod prednost«. Tretji dokaz je estetičen: »Levčev izgovor je rustikalen, občinstvo pa je v tem edino, da se izobraženca jezik naj razločuje od rovtarskega«. Zadnji dokaz, da njemu zvone bravo kot »Kauz-i«, in poročevalce primerja s »Schnauze«. — Poleg tega je v brošurici še precej drugih podrobnosti, nekoliko tudi proti Perušku. — Glavni »facit« je, da prof. Ilešič »prosi g. prof. Levca, naj doda obilim zaslugam, ki si jih je že pridobil za domačo stvar, še eno: vsemu slovenstvu na ljubo naj umakne pisavo v in govorico u ter naj vpliva sam na pristojnem mestu, da ne obveljata; hvalili in slavili ga bodo vsi učitelji, hvalil ga bo ves izobražen svet slovenski, ker se je modro uklonil soglasni večini; na svojo žalost pa bodo morali njega kriviti, če visoka vlada oktroira pravopis in pravorek, ki ga doslej po šolah in izobraženih družbah zvečine nismo poznali«. Če prezmemo »Kauze in Schnauze«, je brošurica pisana dosti mirno, kar jo ugodno razločuje od Peruškove strastne polemike. Seveda pravda tudi s to brošuro še ni končana. O Škrabec se ni ustrašil ne tistega zmagodobitnega vika in krika po »Narodu«, ne ob prsi bijočega se Peruška in najbrž se ne ustraši tudi ne Ilešičevih dokazov. Na »platnicah« je že začel iznova dokazovati iz slovenske narodove govorice in slovanščine sploh, da je pravoslovenski — bravec. Brošurico prof. Ilešiča priporočamo vsem onim, ki jih zanima ta sloveča pravda. Nam navadnim zemljanom pa bolj in bolj šumi po glavi tisti Prešernov sonet: »Al' prav se piše . . .«

A. U.

Popotni Tovariš za ude 3. reda sv. Frančiška. — Sestavil P. Angelj Mlejniki. — To je ličen 654 stranih obsegajoč molitvenik, ki se po izbrani vsebini in okusni obliki priporoča vsakomur, posebej še tretjerednikom. — Cena knjigi v platno vezana 75 kr. trpežno 85, z zlato obrezo 1 gld. v boljšem usnju 1 gld. 20 kr. — Dobiva se po samostanih oo. frančiškanov in po prodajalnicah.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. oktobra.

(»Narodov« komplot — razkrit!) Komplot »Narodov« zoper dr. Šusteršiča se je torej posrečilo še začasa razkriti! Gospoda je želela, da bi bil dr. Šusteršič vsaj do četrtega moralno onečaščen, če se že ne more za vedno moralno ubiti delavnega načelnika kat. političnega društva in energičnega voditelja kat. narodne stranke. Vsaj do četrtega! V četrtek je občni zbor kmetijske družbe in tedaj vsaj naj bi bila kmetiška stranka brez glave! Gospoda se strašno boji, da ne bi v četrtek propala liberalna stranka. Ta maneuver je sedaj razkrit in brezsrčni klevetači in lažniki so se poskrili po smradnih kotih. Nihče noče prevzeti odgovornosti! Uredništvo »Narodovo« izjavlja, da »mora v tej stvari prepustiti odgovornost svojemu korespondentu« — židu Penižku. Izgovor bi bil že dober, ko bi moglo uredništvo tudi utajiti, da ni imelo v rokah dr. Šusteršičevega popravka, častne izjave in ponudbe 1000 gld., če dokaže resničnost telegrama! Uredništvo je torej dobro vedelo, kako je stvar, a kljub temu je objavilo sramoten članek, podel podlistek, še podlejšje telegrama. »Narod« je torej računil na svoje brave, češ saj ti verjamejo itak vsako »faloterijo«, da rabimo izraz »Narodov«, in nekaj bo le obviselo na dr. Šusteršiču do ponedeljka, če ga dobro opljuje, v ponedeljek se bo pa »Narod« že kako izvil, in dr. Šusteršič bo moralno onečaščen. O, dobro vemo, da »Narod« ima brave, ki mu bodo res verjeli — da zopet rabimo »Narodov« izraz — tudi to »lumparijo«, a pred razsodnim svetom, je »Narod« za vselej onečaščen, in sram mora biti človeka, ki temu listu še kaj verjame! »Narod« se torej zastonj in prepozno sklicuje na — Penižka. Kar se pa še posebej tiče žida Penižka, ne moremo in ne smemo povedati tega, kar sedaj misli o njem razsodno občinstvo. Paragrafi branijo časih povedati tudi — resnico! Cesarski svetnik žid Penižek vedoma ni poročal resnice. Dr. Pacak mu ni nikdar naročil sporočiti kaj takega, ker državni poslanec doktor Pacak, kakor sam izjavlja, sploh z židom Penižkom, stalnim poročevalcem »Naroda«, govoril ni! »Narodov« korespondent, ki mu Narod mora verjeti, ima čedne pojme o časti in resnici! Že »slovenska krščanska narodna zveza« je pred nekaj dnevi ogorčena protestirala proti temu poročevalcu, a žid »Narodov« je šel in storil to, čemur po paragrafih imena dati ne smemo, ker paragrafi, kakor rečeno, branijo časih dati človeku pravo ime in rabiti za njegovo dejanje prav izraz! — »Narod« je vso afero tako-le nedolžno končal: »Sicer pa je dr. Šusteršič danes na Dunaju sam govoril z našim poročevalcem«. To pa je res klasičen konec! Ker je dr. Šusteršič sam govoril z židom Penižkom, kaj ne, potem sta pa »Narod« in cesarski svetnik že »nedolžna«. So ljudje in so časniki, ki so tako brezsrčni, da jih sploh več sram ni! Tako brezsrčni pa so zato, ker so drugi ljudje, njih poslušavci in brave, tako neumni, da vse verjamejo, kar jim natvezijo.

(Slovenska inteligenca.) Sobotni »Narod« je prinesel sledeče telegrama: »Kranj. Skrajno ogorčeni na efiatskem, hinavsko klerikalnem početju Šusteršičevem, izrekamo našemu državnemu poslancu dr. Ferjančiču najiskrenejše simpatije. Napredni volilci. — Litija. Izdajici najglobokeje zaničevanje. Litijski narodnjaki in narodnjakinje. — Ribnica. Pereat izdajstvo! Načelniku katoliškega političnega društva, dr.

Šusteršiču, Greuterjev p f u i! Ribniški narodnjaki«. — Take telegrame je poslala kranjska, litijska in ribniška »inteligenca«, da je le brala v »Narodu« telegram žida Penižka, brez vsacega dokaza. Zares inteligentna inteligenca, ki kar preži, da ji kdo vrže kako mrvo zoper klerikalizem! Da le zine kak čifut kje na svetu zoper kakega Slovenca, pa naj si bo najodličnejši rodoljub, če je le katoliški, že zavpije ta inteligenca: efiatstvo, hinavstvo, klerikalstvo, pfui!« ter razpošilja v svet telegrame skrajnega ogorčenja! Ubogi naš narod, ki ima v sebi tako inteligenco!

(V Ljubljano na občni zbor kmetijske družbe!) Kmetje, pridite vsi v četrtek, 26. tega meseca, ob 1/2 9. uri v »Narodni dom« v Ljubljani. Opozarjamo na to, da se vrši občni zbor v »Narodnem domu«, da ne bode zmešnjav. Zmaga bo naša, če pridete vsi zavedni kmetovalci. Gre se za korist kmetov, gre se za to, da pridejo v odbor možje, katerim zaupajo kmetje, da bodo zastopali koristi kmetov. Koliko potreb ima kmet, kaj vse ga stiska, to sami veste. Kako bi morala kmetijska družba nastopati, da bi ustrezala potrebam kmetijskega ljudstva, to Vam je tudi znano. Kako je družba do sedaj postopala, tudi veste. Tudi to veste, kako so Vas zadnjič s kruto silo oropali volilne pravice. Ravno za to pa morate še enkrat priti, da pokažete, da si ne daste kratiti pravic. Če prav bo treba nekaj žrtev na denarju in času, ne ustrašite se, če bode odbor v Vaših rokah, bode Vam lahko z modrim gospodarstvom dosegel toliko dobrot in koristil kmetijstvu tako obilo, da bo ves Vaš sedanji trud in potrošek obilo povrnjen. Na občni zbor torej, kar Vas je zavednih kmetovalcev!

(Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.) Nasilstvo Pirc Murnikovo se umika. Spoznali so, kako nesmiselnost so napravili, ko so sklenili, da bodo le uradne glasovnice veljavne. Glavni odbor nas je naprosil objaviti, da se bode vsled večstransko izrečene želje, ker utegne udeležba pri občnem zboru biti velika in da se bo volitev lahko vršila brez ovir, smelo glasovati z vsakim volilnim listom. — Volilne komisije bodo štiri, in sicer za gorenjske podružnice na desni strani odra, za notranjske podružnice na levi strani odra, za dolenjske podružnice pa na veliki galeriji. Udje mesta Ljubljane in okolice, ki niso uvrščeni v nobeno podružnico, bodo volili v mali dvorani v I. nadstropju »Narodnega doma«. V vsaki skupini bodo podružnice volile po abecednem redu.

(Z dežele.) Gospod vrednik! Mnogi udje kmetijske družbe se čudijo, kako je to, da sta mogla Murnik in Pirc nove volitve odločiti tako samoblastno pa tako okorno in zapeljivo. Meni pa še zmiraj šumi po ušesih izrek Murnikov pri zadnjem občnem zboru: »Jaz sem avtokrat.« Poleg tega se bahajo po »Kmetovalcu«, kako skrbni so za kmeta, tisti ljudje, kateri s kmečkim denarjem podpirajo nemško gledališče, tisti ljudje, kateri se deželni zavarovalnici ustavljajo že toliko let, tisti ljudje, kateri obmejnega slovenskega kmeta posest prepuščajo Nemcem in Lahom! — Avtokratsko peto kolo, proč od naše družbe!

(Nemško uradevanje.) S Kranjske gore: Tužna nam majka! Nemškutarija se še vedno razširja ter tako zida most do Adrije. C. kr. okrožno sodišče pošilja kmetom o delanju gozdov nemške dopise, da morajo potem hoditi od Poncija do Pilata, da jim stvar razvolja. — Kdaj uže preneha to sramotenje našega naroda? Ali zato plačujejo davkoplačevalci ogromne davke, da se jim tako plačuje? Kje je ravnopravnost?

(Ljubljanski krščansko-socijalni delavci) so v nedeljo zjutraj pohiteli na Rožnik k sv. maši. Cerkev je bila polna kljub mrzli ljubljanski megli. Sveto mašo je služil č. g. Eržen, ki je imel tudi cerkven govor. Lepo je razvijal geslo: Delaj in moli«. Bog povrni preč. gospodu njegov trud! — Ob 6. uri zvečer priredilo je »Slov. katol. del. društvo« v društvenih prostorih javen društven shod. Shod je bil prav dobro obiskan. Opazili smo na shodu mnogo takih, katerih že davno ni bilo na shodih. Prav tako! Socijalnodemokratska agitacija z »Mestnim Domom« pomnožila bode naše vrste. Govoril je č. g. Lampè, ki se je res

z izvenredno požrtvovalnostjo posvetil kršč.-soc. organizaciji in neumorno nastopa v delavskih vrstah. Govoril je o zadnjih političnih dogodkih, o izgrelih nemških nacionalcev na dunajski univerzi i. t. d., o posredovalnici za delo. Priporočal je, da se skliče velik shod ljubljanskega delavstva, na katerem naj se od občinskega zastopa energično zahteva ustanovitev take posredovalnice. G. Gostinčar je dejal, da kljub najštevilnejšim shodom ostanejo ljubljanski občinski očetje nesocijalni. Zganiti se moramo sami! Gosp. policijski svetnik Podgoršek je sicer sprožil to zadevo, a mestni očetje so nasvet zavrgli. Ko bi delavstvo ljubljansko bilo liberalno, bi nam posredovalnico takoj dali, ker je pa nasprotno liberalcem, nam je ne privoščijo. Govoril je dalje o dr. Krekovem predlogu v drž. zboru glede zavarovanja za starost in o njegovem trudu za zboljšanje plač delavcev v tobačni tovarni in železniškim uslužbencem. G. Moškerc je govoril o »Narodovi« častikraji napram dr. Šusteršiču in izražal radovednost, kako si bode »Narodov« čifutski poročevalec prislužil razpisanih 1000 gld. Konstatoval je, da se je trebilo naprednjakov pridružilo gonji »proč od Rima«, ker direktno in indirektno vabi v protestantsko cerkev. Društveniki so končno izražali željo, da bi se poleg predavanj »Zveze« nadaljevali tudi taki društveni shodi, na katerih se lahko razpravlja tudi o političnem prizadevanju našem in naših nasprotnikov.

(Nov agrarni odsek v Vipavi) je bil nedavno imenovan. V odboru je večina mož, ki imajo o gospodarstvu župana Hrovatina svoje mnenje. Tako imenovanje seve ni bilo po Hrovatinovi volji. Hrovatin in Mayer sta šla v Ljubljano in vložila rekurz. Pomagalo pa ni nič. Prišel je odlok, da bode novi gozdni odsek nakazoval Vipavcem les iz gozdov. Vipavci so s tem odlokom zelo zadovoljni, župan Hrovatin pa ne.

(Slovenskim krščansko-socijalnim delavskim društvom.) »Slovenska krščanska socijalna zveza« v Ljubljani prosi odbore vseh krščansko-socijalnih društev na Slovenskem, da ji nemudoma dopišljejo naznanila o sedanjem številu svojih članov, ker bode poročala na strankarskem shodu vseh avstrijskih krščansko-socijalnih delavcev na Dunaju dne 3. decembra t. l. o razvoju krščansko-socijalnega delavskega gibanja na Slovenskem. Dobro bi bilo, da se zastopnikom »Zveze« pridružijo tudi nekateri člani drugih naših delavskih društev. Kdor bi se odločil udeležiti se strankarskega shoda na Dunaju, naj svoj sklep naznani odboru »Zveze«, ki bode preskrbel stanovanje in hrano na Dunaju.

(Zgled nemške zagrizenosti na c. kr. obrtni šoli v Gradcu.) Že pred dvema letoma je prišel zelo nadarjeni mladenič J., ki je dovršil z najboljšim vspehom ljudsko in obrtno nadaljevalno šolo v Tolminu in Renčah, v Gradcu, da se izobraziti tudi v obrtni šoli. Dve leti zaporedoma ga je odslovilo ravnateljstvo, češ, da ne more vsprejeti vseh oglašanih učencev radi pomanjkanja prostorov. Letos se je J. iznova oglasil za vsprejem, a ravnateljstvo ga je hotelo zopet odpraviti s stariškim izgovorom. Ko se je pa ta skliceval na dejstvo, da je bil že pred dvema letoma prijavljen, hotelo ga je ravnateljstvo odpraviti, češ, da naj se obrne na kako slovensko obrtno šolo. Ko je J. ravnatelja poučil, da ni nikjer na Slovenskem take obrtne šole (!), ga ravnatelj vendar ni hotel še vsprejeti, češ, da J. ne zna dovolj nemščine. To pa ni res, ker J. razume toliko učnega jezika, da bi lahko shajal na obrtni šoli. Dasi po pravilih ni treba delati vsprejemnega izpita onemu, ki je dovršil ljudsko šolo, vendar zahteva ravnateljstvo, da se J. podvrže izpitu, a hkrati mu kar naravnost obeta, da ga gotovo vrže pri tem izpitu ter se ga tako znebi. — Tako je z našo pravico. Lastnih šol nam nočejo dati, a če si hočemo navzlic vsem oviram pomagati na druge s tujim učnim jezikom, izročeni smo samovoljnemu postopanju ljudi, ki nas vse prej ko ljubijo ter nam stavijo vse možne zapreke, a nam vrh tega očitajo, da nismo za omiko dovetni. Težko je ohraniti si hladnokrvnost!

(Poročil) se je danes dopoldne v frančiškanski cerkvi g. Janko Traun na Glincah z gospodičino Ano grofico Lichtenbergovo.

(Kmetijsko-kemičnemu preskušališču za Kranjsko v Ljubljani) poslale so oblasti, društva in zasebniki od 1. januarja do 30. septembra t. l. 292 predmetov v znanstveno preiskavo. Razen tega je zavod izvršil še 30 preskušanj vina in zemlje na lastno incijativo; toraj skupaj 322 predmetov. — Opomniti je še, da je dvorni svetnik prof. dr. E. Meissl v c. kr. ministerstvu za kmetijstvo 18. t. m. preskušališče inspicial, ter vse v najboljšem redu našel.

(Nadžkof Rajčević v Zadru) je obolel na srcu in ni nobenega upanja več, da bi okreval.

(Dar »Naši Straži«.) G. dr. Poček je daroval »Naši Straži« 5 kron v čast g. dr. Jenka, ki je prevzel brezplačni pouk ruskega jezika.

(Avstrijsko državljanstvo) je podelila vlada č. o. cistercijanoma Lorencu Goppel in Kristofu Sonntag, ki sta sedaj v zatiškem samostanu in bota položila slovesno prisego v roke litijskega okr. glavarja.

(Iz košanske doline.) Zadnje poročilo v »Slovincu« glede volitev je v toliko napačno, da je ime napačno. Fara košanska (duhovnije Košana, Suhorje in Nadanjeselo) ima dve veliki občini: Košanska občina in občina sv. Mihela, ki je večja in spadajo k njej 4 naše vasi in 4 vasi iz fare košanske. Zmaga naše stranke v tej drugi občini je bila sijajna. Ni čuda, da nasprotnikom to ni ugajalo. Pozdravljeni smo bili »oficijelno« kot »šnoparji«, dasi ni bilo med nami niti enega izgrednika, nasprotniška stranka pa še komisije ni mogla priklicati od šnopsa in sta nam dva njihove stranke zadostno kazala, da jim »šnops« diši. Kajne čudna komisija taka: Pooblastilo ji je veljalo od vsacega, če je tudi doma oral, da je bil le »njihov«. Pravijo, da jih je jeden prinesel celo butaro, in da so ga stala po 50 kr. Seveda, liberalnih lažij tudi ni manjkalo: da bo občina morala društveno hišo plačevati, da bo treba družega tajnika (po »Narodovo« tajnico) itd. A vse ni nič pomagalo. In kar je še najbolj smešno, je to: vse so imeli v rokah: moč komisije, krajevno ugodnost, pa so menda še proti volitvam rekurirali! Ako vas veseli in se vam zdi, da imate preveč odbornikov, poskusimo se še enkrat!

(Stavka na koperskem učiteljskišču.) Italijanski gojenci koperskega učiteljskišča stavkajo. Nekaj dijakov bi moralo biti izključenih, ker so po mestu upili »viva Italia«, sedaj pa menijo ostali, da rešijo svoje sošolce s — štrajkom. Zahtevajo tudi, da morajo slovenski gojenci oditi, sicer gospodov Lahončkov ne bode več v šolo. V Kopru imajo ti gospodiči veliko poguma, zato bi bilo prav, da vlada učiteljskišče premesti iz tega iredentskega gnezda.

(Zahvala) vsem dobrotnikom, prijateljem in sosedom šole, kateri so pripomogli, da se je blagoslovljenje nove šole na Viču oziroma Glincah tako slavno vršilo. Osobito prečastitemu P. Huginu Sattnerju, kateri je v cerkvi s krepkim govorom občanom in mladini pojasnil potrebo in koristi šole, po sveti maši pa slovesno blagoslovil vse šolske prostore; tukajšnjemu častitemu čitalniškemu mešanemu zboru, kateri je iz prijaznosti sodeloval v cerkvi in pri banketu, vrlemu tamburaškemu zboru »Krim«, kateri je udarjal krasne nove komade pri banketu in razveseljeval udeležence, gasilnemu društvu, katero je skrbelo za red pri celi slavnosti, in glinškimi mladeničem, kateri so pridno naznanjali s strelom slavnost, ki bode občanom v trajnem spominu. — Krajni šolski svet na Viču, 21. vinotoka 1899. — I. Traun, t. č. predsednik.

(Iz Lukovice) 23. oktobra. Izreden vžitek smo imeli včeraj v Lukovici. Izborni kamniški salonski orkester je napravil v novem vrtnem salonu g. Veverja (Slaparja) koncert. Zbralo se je odlično občinstvo od vseh strani brdskega in kamniškega okraja, da je bil precej prostoren salon napolnjen. Zanimiv vspeled se je pričel z živahno koračnico: »Bošnjaci pridejo«. Koj smo čutili, da orkester (17 mož) ni kaj navadnega, ker vsi člani-amaterji sodelujejo iz same ljubezni do glasbe, zato je pa točka za točko vspevala tako gladko in fino, da je navdušenje prihajalo vedno večje. Vso dovršenost je pokazal orkester v melodiozni overturi k operi »Zampa«. Kar očaral nas je krasni duet za gosli: »Sanje plansarice« s spremljevanjem orkestra in karakteristična idila »Die Mühle im Schwarzwald«; potem še veličastna pesem »Der Vater des Regi-

ment«; trobljena na krilni rog s spremljevanjem orkestra. Posebno navdušeno je sprejelo občinstvo skladbe V. Parma: »Bela Ljubljana« z mnogimi narodnimi motivi in »Mladi vojaki«. Čuli smo tudi zanimiv potpuri krepkih čeških narodnih pesmi. Splošna sodba je bila, da tako izbornega orkestra je težko najti. Poslušalci so bili pa tudi tako navdušeni, da so dirigenta kar na rame vzdignili in nosili po dvorani. Zato smo prebivalci tega sicer zapuščenega kraja tem bolj hvaležni, da nam je naklonil tak izredni vžitek, ki smo ga imeli nad štiri ure, ker navadno ne slišimo druge godbe, kot mnogoštevilne prosjake, ki s svojimi »čmrli« dražijo naše živce, ali pa včasih kake Čiče z mehcom, da nam malo pod oknom zaplešejo. Ako še omenim, da se je čisti dohodek odločil v prid ubogim šolarjem na Brdu, menim, da to dovolj označuje plemenito delovanje glasbenega kluba kamniškega, kateremu le želimo, da naj pod sedanjim odličnim vodstvom goji vedno tako vneto plemenito glasbeno umetnost.

(Zahteve celjskih Nemcev.) Po smrti profesorja Janežiča celjski Nemci sanjajo najlepše sanje o njegovem nasledniku. »Deutsche Wacht« vpije, da na Janežičevo mesto mora priti v »nemško« Celje »ein deutscher Priester«. Škoda, da ni gospod Ambroschitsch študiral teologije. Za gotove Celjane bi bil on najprimernejši naslednik Janežičev. Samo ob sebi je umevno, da pride na gimnazijo vreden naslednik vzornega prof. Janežiča. Dovolj je, da se je pristašem »Wachtarice« posrečilo v zadnjih letih odstraniti dva slovenska profesorja s celjske gimnazije.

(Birekrati in naojnalci v Gradcu) so si nekoliko v laseh. Na priporočilo prof. Skraupa je stavila modroslovna fakulteta vladi predlog, naj imenuje za demonstratorja v kemikaličnem zavodu dr. Arlt-a. Ker se pa je dr. Arlt o zadnjih graških pouličnih demonstracijah posebno odlikoval, meni namestništvo, da ni sposoben za demonstracije v kemikaličnem zavodu, ter je zavrnilo predlog modroslovne fakultete. O tem odloku se hoče fakulteta v sredo 25. t. m. posvetovati ter primerno reagovati na tako »nečuvveno žaljenje« nemške narodnosti.

(Iz celovškega duhovnega semenišča.) V vodstvu so se vršile sledeče spremembe: Č. g. P. Tomaž Lempl je prestavljen v Travnik v Bosno, na njegovo mesto je prišel kot špiritual č. g. P. Peter Guglberger iz Št. Andraža; prejšnji podravnatelj č. g. P. Henrik Schmidt je prestavljen v Inost, na njegovo mesto pa je prišel č. g. P. Avguštin Viedmer iz Leinc-a pri Dunaju. — Novo so vstopili v bogoslovje abiturijentje: Cukala France iz Gomilskega na Spod. Štajarskem; Kogelnik Iv. iz Podklanca pri Spod. Dravogradu; Rozman Jak. iz Št. Jurija nad Celovcem; Serajnik Pet. iz Svetne vasi v Rožni dolini; Teul A. iz Št. Andraža pri Jezeru; Vidovič Jos. od sv. Marjete nižje Ptuja; vsi imenovani so Slovenci. Nemci pa so: Hopfgartner Henr. iz Blat pri Steinfeldu; Hübler Rajm. iz Celovca; Hueter F. iz Berg-a; Laure Fr. iz Fischeringa; Ogerčnik Leop. iz Šmartna na Ponfeldu, Svete Ant. iz Čanjč pri Celovcu in Trutchnig Kil. iz Lienca na Tirolskem. Vseh skupaj je 13. — V vseh štirih letnikih je 63 bogoslovcev; med temi je 28 Slovencev, 1 Čeh, ostali so Nemci. Med Slovenci je 8 Štajercev in 2 Kranjca. Izmed 63 bogoslovcev jih je 19 iz drugih dežel. Poleg teh obiskujejo bogoslovsko predavanja 4 kapucini in 2 olivetanca. Posebno veselo je to, da imamo v bogoslovju tako lepo število Slovencev, skoro polovico vseh bogoslovcev. Bilo bi jih lahko še več, da bi bile koroške ljudske šole boljše!

(Koroške novice.) Živinozdravnik gosp. J. Zanoskar je prestavljen iz Pliberka v nemški Št. Vid. Za živinozdravnika v Pliberku je nastavljen gosp. R. Heinrich. Prvi zna slovenski, drugi ne; prvega pošiljajo v nemški kraj, drugega v slov. mesto. Tako koroški deželni odbor skrbi za Slovence! — Umril je dne 10. t. m. v Karlovih Varih na Češkem baron Ferd. Helldorf, posestnik v Ovbrah. Dosegel je 64 let. Pogreb je bil v Celovcu dne 16. oktobra. — Železnico iz Volšberga v Zeltweg bodo otvorili dne 2. decembra t. l. — Hišnik L. Tropan v farovžu na sv. Višarjah, ki je zmerjal tamošnje duhovnike, je bil od okrajnega sodišča v Trbižu obsojen na 10 gld. glob. Za take ljudi bi v duhovnih hišah ne smelo biti prostora. —

Od dne 16. t. m. naprej vozi pošta mej Velikovecem in Grebinjem dvakrat na dan. — Montanska družba je tudi plavž v Lülingu opustila. Tako propada velika obrt. To je prava podoba »liberalnega napredka«. — Velik medved se klati po Karavankah in dela ljudem mnogo strahu, živini pa dosti škode. — Cesar je potrdil zakon, sklenjen v zadnjem zasedanju deželnega zbora, da se občina Trebnje razdeli v dve samostojni občini. — Koroška je sedaj prosta živinskih kug. — Neko neznano žensko, staro 70 do 80 let, našli so dne 15. mrtvo na travnikih blizu Otoč ob Celovcu.

(Požari na Koroškem.) V Lipi v Zgornji dravski dolini je pogorelo dvoje hiš in trije skednji. Škoda je precejšnja. — Dne 9. t. m. zvečer je gorelo v Gozdinji vasi župnija Št. Štefan ob Zilji. Goreti je začelo p. d. pri Joštu. Vzrok ognju ni še natanko znan; bržkone pa je nastal vsled neprevidnosti domačih ljudi. Razun te hiše pogorela je tudi še tamošnja gostilna, ena koča in dva skednja. Živino in tudi nekaj drugih rečij so sicer rešili, samo pri Joštu, kjer je ogenj nastal, zgorelo je tudi pet svinj. Vsi, ki poznajo lego vasi, se morajo čuditi, da ni pogorela vsa velika vas. Pogorišče leži namreč takorekoč sredi vasi, tako da loči Jošta, ki je prvi pogorel, samo pot njegovega soseda proti zapadu, in od gostilne, ki je tudi pogorela, je tudi samo par metrov do sosednih hiš nasproti vzhodu in severu. K temu, da se je ogenj omejil na omenjene tri hiše, pomagale so pred vsem požarne brambe, ki so prihitele z vseh stranij in ki so pri v vas napeljanem vodovodu dobile dosti vode, posebno pa tudi okolnost, da ni bilo nobenega vetra. Vendar, ker so hiše tako vkup sezidane, priznajo tudi vsi domači ljudje, da jih je posebno božja pomoč obvarovala tega, da ni pogorela cela vas, kar bi bilo zdaj, ko so že vsi poljski pridelki spravljani domu in ko je zima že pred durmi, za nje prehuda nesreča. — O velikem požaru v Bačah se poroča podrobneje: Začelo je goreti pri p. d. Pibru v stelji pod skednjem in v kratkem času pogorelo je pol vasi. Le temu, da ni bilo močnega vetra in da so od vseh krajev prihitele na pomoč požarne brambe: Loška, Maloška, Brnska, Mlinarska in na zadnje še celo iz Beljaka, se imamo zahvaliti, da ni pogorela cela vas. 12 posestnikom pogorele so hiše in vsa gospodarska poslopja, vkup 30 poslopij, z vso krmo, žitom, 23 svinj, 4 telice, 24 ovac. Sploh se misli, da je zažgala zlobna roka. Nesrečneži so pač usmiljenja vredni; zima je pred durmi in pogorelo jim je vse. Hitra pomoč — je potrebna!

(Ogenj) je nastal včeraj ob 1/4 1. uri opoldne v vasi Podutik nad Zgornjo Šiško. Goreti je pričelo v tako zvanem »trahtarju« za seno hišne št. 29. Pogorelo je vse gospodarsko poslopje, rešil so samo živino in nekaj malih stvari. Gospodar Gradišar izdeloval je tudi nove vozove; les, katerega je imel v to svrhu pripravljenega in deloma že izdelanega, mu je požar popolnoma uničil. Zavarovan bil je za svoto 700 gld. Požarna bramba ni prihitela niti šišenska niti šentvidska na pomoč, akoravno je bila nevarnost za celo vas velika. Orožnik jih je opozoril na nevarnost, vendar brez vspeha. Od Šiške ali Št. Vida je Podutik pol ure oddaljen.

(Ravnik morilec posestnika Florijančiča?) Nedavno je posestnik Janez Florijančič od Svete Katarine v Topolu na neki neznan način zašel v vodo in utonil. Pokopan je bil, ne da bi bil sodnijsko ogledan. Ker je bil Florijančič stric Ravnikove žene, širile so se po Ljubljani skrivnostne govorice, da je Ravnik tudi Florijančičev morilec. Domačini tega niso verjeli, ker je rajnega Florijančiča spremljal do Sore samo Franc Bernik, ki je trden, pošten kmet in ki s Florijančičem ni živel v nobenem sovraštvu. Dne 20. t. m. pa se je vendar vršil na pokopališču pri Sv. Katarini sodnijski ogled. Mrtveca so pozno v noč odkopali in po noči so ga na pokopališču raztelesili. Našli niso nič sumljivega, samo na glavi je bil Florijančič malo ranjen, ker se je udaril ob kamen ali kako korenino. Preiskovalni sodnik gospod Travner je šel na kraj nesreče, kjer je tudi spoznal, da se ni zgodil umor, nego je bila samo nesreča, ki se je tako le pripetila: Janez Florijančič in Fr. Bernik sta šla po Ločnici domov. Bilo je to 7. t. m. Noč je bila strašno temna, silno je deževalo. Svetilnico sta imela jako majhno, da je prav slabo

svetila. Cesta pelje tik potoka. Bernik je šel naprej, Florijančič, ki je bolj težko hodil, precej zadej. Florijančič je stopil precej na stran, spodrsnilo mu je in padel je v vodo, skoro gotovo z glavo naprej, ker si ni mogel nič pomagati. Njegov spremljevalec ni opazil, kedaj je Florijančič zaostal, ker je voda močno šumela, dež je lil in ostra sapa je pihala. Kakor hitro je pa France Bernik opazil, da Florijančiča ni za njim, šel ga je takoj iskat, a ga v temi seve ni mogel precej dobiti. Omeniti je še, da so pri Florijančiču dobili ves denar, bankovce v listnici, le nekaj drobiža je izgubil. Vsled tega je preiskovalni sodnik prišel do prepričanja, da Ravnik ni morilec Florijančičev, da pa tudi Bernik ni zmožen takega dejanja.

(Zavezo) slovenskih in isterskohrvatskih županov je vlada potrdila.

(Mej Trstom in Dunajem) nameravajo zgraditi plovni kanal. Dunajski inženir Wagenführer je že dobil koncesijo za predhodna tehnična dela.

(Nesrečen padec.) Vodja davkarskega urada v Rovinju Ivan Kastelic je pri izvrševanju službe na neki ladiji tako nesrečno padel, da je v nekaterih dneh vsled dobljenih poškodb umrl.

(Rabuka.) V nedeljo zvečer vrgel je neki vojak 27. pešpolka debel kamen v glavo dimnikarskega pomočnika Ivana Jezeršeka pri g. Št. Policija je vojaka takoj zasledovala, a vojak je baje preneglo popihal.

(O morilcu Boštijana Žvana) se nam poroča: Umora sumljivi Ravnik je sedaj za nekaj časa rešen neprestanih vprašanj preiskovalnega sodnika. Preiskava proti Ravniku je končana. O teku preiskave ste redno poročali. Ravnik se ni udal. Zaprt ni v posebni celici, pač pa je po dnevi in po noči mej drugimi kaznjenci, ki vestno poslušajo, ako bi se mu kaj neprijetnega sanjalo in bi se morda v sanjah pogovarjal z Žvanom.

(Požrtvovalen ljubimec.) France Arčun z Goriskega spoznal se je v Ljubljani z neko Ljubljankom, ki mu je izredno ugajala. Tudi deklica ga je rado imela, dejalo pa mu je, naj jedenkrat pokaže svojo požrtvovalnost in naj ji kupi — uro. Arčun je šel k Mariji Indof v Krakovske ulice in ondi ukral kar dve uri, jedno zlato in jedno srebrno v skupni vrednosti 50 gld. Ukradeni uri je prodal in za skupljeno svoto kupil svoji izvoljenki novo uro. Mestna policija pa je jako malo občutljiva za srčne bolečine in je Franceta Arčuna aretovala. V zaporu sedaj premišljuje, da tudi razgreto srce ne opravičuje dolgih prstov.

(Na lovu ponesretil) se je 24letni Leopold Kante iz Branice. Puška se mu je sprožila v rokah in mu grozno razmesarila roki. Jedno roko mu bodo morali skoro gotovo odrezati.

(Poroka nadvojvodinje Štefanije) z grofom Lonyay-em se vrši 22. novembra pri avstro-ogerskem poslaništvu v Londonu in sicer najprej civilno, potem cerkveno, ker je ženin ogerski državljani. Po poroki izgubi grofinja Lonyay naslov »c. in kr. princezinja in nadvojvodinja«, ohrani pa naslov »kraljeva princezinja«, ki ga ima po svojem rojstvu. Njena dosedanja apanaža v znesku 420.000 gold. se zniža na 120.000 gold. — Hči prestolonaslednice vdove, nadvojvodinja Elizabeta, obdrži dosedanja naslov in časti ter ostane še nadalje v Avstriji.

(Birna za ameriške Slovence) je bila 15. t. m. v Toweru v cerkvi sv. Martina. Mladih ameriških Slovencev je bilo tedaj v Toweru vse polno.

(Tatovi zažgali mesto) V Ameriki je pogorelo mesto Madison na Illijonski centralni železnici. Skoro vse trgovske hiše in stanovanja so pogorela. Grozen požar so zakrivilo tatovi, ki so v nekem skladišču razstreljevali neko blagajno.

Društva.

(Slovensko katoliško akademsko društvo »Danica«) na Dunaju priredi v četrtek dne 26. oktobra prvo redno zborovo sejo v zimskem tečaju. Dnevni red: Čitanje zapisnikov; 2. poročilo odborovo; 3. poročilo preglednikov; 4. volitev novega odbora; 5. slovesni vsprejem novih članov; 6. raznoterosti. — Lokal: I. Lichtenfelsstrasse »zum Magistrat«. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) priredi v soboto dne 11. novembra t. l. v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu« Martinov večer z zelo zanimivim vsprejemom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Baka, 24. oktobra. Podpisana duhovščina najodločneje obsoja ostudni židovski napad na zaslužnega voditelja katoliško-narodne stranke dr. Šusteršiča ter izreka njemu neomejene simpatije. — Duhovščina Št. Jernejske dekanije.

Dunaj, 24. oktobra. (Državni zbor.) Grof Clary v ime vlade zahteva, da se postavijo na dnevni red volitve v delegacijo. Predsednik dr. Fuchs izjavi, da bo zato kolikor mogoče hitro vse potrebno vkrenil. — Nato se je pričela razprava o vladni izjavi. Vpisanih je 66 govornikov in sicer vsi proti. — Rusinski posl. Okunievski omenja, da je program vlade nejasen, da Rusini ne morejo imeti zaupanja v nobeno vlado, dokler se zistem v Galiciji ne spremeni in se Rusini ne nehajo zatirati. — Hofman-Wellenhop pravi, da je nemško-nacionalna stranka proti vladi, dokler se nemški jezik ne razglasi kot državni jezik, ona vstraja pri binškošnem programu ter zahteva, da se razveljavijo tudi vse jezikovne naredbe, ki veljajo za dežele izven Češke in Moravske. — Posl. Pergelt je za odpravo oziroma za spremembo Streymayrjevih jezikovnih naredb. Glede izgredev na Moravskem pravi, da niso nasledek odprave jezikovnih naredb, marveč le izraz sovraštva do Nemcev zahteva odpravo § 14, dokler tega ni, je on proti vladi v stvarni opoziciji. Posl. Lueger pravi, da se antisemitom v nemški skupnosti dobro godi. Gre se namreč za rešitev nagodbe; Čehi so dobili jezikovne naredbe zato, da glasujejo za nagodbo, sedaj bodo gotovo proti nagodbi. — Bärnreither je govoril pomirljivo. — Wolf je polemizoval z Bärnreiterjem ter zahteval temeljito preosnovo sedanjega sistema. Ko je še Okunievski nekaj popravil, se je seja zaključila.

Dunaj, 24. oktobra. Izvršilni odbor desnice je bil proti dogovoru z levico glede vrste, po kateri pridejo na vrsto govorniki, ker so se Čehi, ki žele mnogo govoriti, temu uprli.

Brno, 24. oktobra. Včerajšnji shod čeških delavcev je komisar razpustil, ker so govorniki hudo prijemali vlado radi razveljavanja jezikovnih naredb. V dvorano je potem priletel kamen, ki je zadel komisarja na nogo.

Levov, 24. oktobra. Pri vasi Krasnyh se je jela usedati zemlja. Bližnja gora se nagiba proti reki Czeremos, vsled česar preti okolici velika nevarnost.

Vojska v Južni Afriki.

Od minulega petka so doživeli Buri na južnem delu Transvala dva ali tri kolikor toliko občutne poraze. Boj pri Glencoe se je končal s samo izgubo nekaj mož, v bitki pri Elandslaagde, nekrajem mej Ladysmithom in Dundeejem, je bil pa njih poveljnik general Kock žrtva angleških dum dum topov.

O bitki pri Dundee se poroča, da so imeli Buri na razpolago do 9000 mož, toda bili so nejedini, oziroma niso še koncentrirali cele armade, ko so pričeli streljati na nasprotnika. In tega so ravno želeli nasprotniki, dobro vedoč, da bi imeli s celo bursko armado dokaj opravila.

Ravno tako se je godilo Burom v drugi bitki pri Elandslaagde. Boj so pričeli angleški topničarji, ki so pripravili pot konjenici in pehoti, potem je pa takozvani devonshirski polk storil svojo nalogo ter odločil zmago.

Iz današnjih brzojavnih poročil je razvidno, da se neugodni položaj za Bure na jugu ni še spremenil. Angleži potiskajo svojega nasprotnika nazaj proti meji, toda zelo neverjetno je, da bi bil Krüger že obupal, akoravno so si Angleži priborili toliko »odločilnih« zmag. Ako se vsa burska armada koncentrjuje na meji pri Charlestownu, Laingsneku in Majubi in to se zgodi v kratkem, kjer so v tem kotu jedini prelazi, smejo Angleži pričakovati še obilo kritičnih bitk.

Pariz, 23. oktobra. Poslanec Lassier pozivlja po raznih listih francosko mladino, da vstopi v transvalsko vojno.

London, 24. oktobra. Kraljica je doposlala vojnemu ministru brzojavko, v kateri pravi, da njeno srce krvavi vsled poročil z bojišča o velikih izgubah. Dosegel se je sicer velik uspeh, a zdi se ji, da bo zelo drag.

Kapstadt, 24. oktobra. Burski general Kock je umrl včeraj vsled dobljenih ran.

London, 24. oktobra. Uradno se naznanja, da je v bitki pri Elandslaagde padlo 1 častnik in 17 mož, ranjenih je pa bilo 21 častnikov in 48 mož. Buri so izgubili brez vjetih 500 mož.

London, 24. oktobra. V brzojavki na vojnega ministra se poroča, da je padel general Wilhsen, general Kock, polkovnik Schiel in poveljnik Pretorije so ranjeni in vjeti. Padel je tudi sin generala Kocka. Angleži so se polastili več burskih zastav.

London, 24. oktobra. V drugi bitki pri Glencoe so Angleži dosegli odločilno zmago. Buri so se baje umaknili z velikimi izgubami. Govori se, da je predsednik Krüger svetoval, naj se Buri brezpogojno udajo.

London, 24. oktobra. Angleška vlada je v velikih skrbeh, ker od jednega 3000 mož broječega oddelka, katerega je napal general Joubert z 9000 vojaki, ne dobi nobenih poročil. Vesti o zmagah Angležev se kažejo silno pretirane.

Umrli so:

20. oktobra. Rozalija Wagner, učenka, 17 let, Strelške ulice 6. meningitis basilaris. — Frančiška Skodlar, tovarniška delavka, 18 let, Velike čolnarske ulice 6, davica.

21. oktobra. Matilda Stiaral, kapelnika vdova, 64 let, Sv. Petra cesta 64, kap na možganih.

22. oktobra. Marija Lotrič, zasebnega uradnika hči, 4 leta, Vožarski pot 3, meningitis basilaris tuberculosis.

V hiralnici:

21. oktobra. Jurij Skopec, delavec, 46 let, jetika.

V bolnišnici:

19. oktobra. Ludovik Salberger, kamnoseka sin, 2 leti, davica.

20. oktobra. Ivan Zor, dninar, 38 let, jetika.

21. oktobra. Doroteja Koncija, gostija, 70 let, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm

Dn	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nobo	Padavina v 24 urah v mm.
23	9. zvečer	742,3	5,6	sl. jug	jasno	
24	7. jutraj	741,3	0,7	sl. jzah.	megla	0,2
	2. popol.	39,1	15,7		del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura * 4,6 normale: 9,1°.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dne 15. do dne 21. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Goveje meso I. v. kg	— 60	Pšenična moka 100 kg	15 —
» » II. » »	— 56	Koruzna » » »	8 40
» » III. » »	— 48	Ajdova » » »	19 —
Telečje meso » »	— 60	Frizol, liter	— 9
Prasičje » sveže » »	— 70	Grah, »	— 10
» » prek. » »	— 85	Leča, »	— 12
Koštrunovo meso » »	— 36	Kaša, »	— 10
Maslo » » » »	1 —	Ričet, »	— 10
Surovo maslo	— 95	Pšenica 100 kg	9 30
Mast prašičja	— 70	Rž » » »	7 20
Slanina sveža » » »	— 60	Ječmen » » » » »	7 —
» » prekajena » » »	— 70	Oves » » »	6 20
Salo » » »	— 60	Ajda » » »	9 50
Jajce, jedno	— 3,	Proso, belo, » » »	10 —
Mleko, liter	— 8	» » » » » » » » »	7 50
Smetana, liter	— 40	Koruzna » » »	6 60
Med kg	— 70	Krompir » » »	2 30
Krompir » » »	— 2,	Drva, trda, seženj	7 35
Piščanec » » »	— 60	» mehka, » » » » »	5 —
Golob » » »	— 70	Seno, 100 kg	2 20
Raca » » »	— 80	Slama, » » » » » » »	—
Zajec » » »	1 40	Stelja, » » » » » » »	—

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki tvrdke W. Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeljuje na Angleškem, priznano najboljši, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti marog, niti ne postanejo blede. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila proti povzetju. 9 11-7

Brata Eberl,

örkoslikarja, pleskarska obrt za stavbe in meblje, trgovina oljnatih barv.

Povodom bližnjega praznika Vseh svetnikov se dovoljujeva p. n. naročnikom najuljudneje priporočiti za pleskarska dela na pokopalšču in zagotavljava pri najnižjih cenah najboljšo izvršitev. 801 13-10

!! Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje !!

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899: čez 2 milijona glđ.

Denarni promet v devetih mesecih: čez 6¹/₂ milijona glđ.

Ljudska posojilnica

Preje: Gradišče štev. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

Sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 glđ. čistih 4 glđ. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899:
2,112.219 glđ. 99 kr.

Promet v 9 mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1899:
6,757.658 glđ. 53 kr.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 10. oktobra 1899.

853 2

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Jost Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v St. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Dr. Janko Brejc,
odvet. koncip. v Ljubljani.

Odborniki:
Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Mattja Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

Dr. Viljko Schweitzer,
odvetn. koncip. v Ljubljani.

Gregor Štbar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušentónik,
stolni vikar v Ljubljani.

Št. 36206.

854 3-1

Razglas.

Inženér gospod Edvard Maier, tvrdke Siemens & Halske, pričel bode te dni po mestu meriti za zgradbo električne železnice v Ljubljani.

Ker izvrševanje teh del in naprava z istimi v zvezi stoječih potrebnih znamenj in bilježek stoji pod javnim varstvom, opozarja se p. n. občinstvo, naj dotičnih znamenj in bilježek nikar ne poškoduje in omejenega gospoda inženérja kolikor mogoče podpira.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 24. oktobra 1899.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporočila iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l. itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 726 50-20

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Št. 35877.

850 3-2

Razglas.

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in stroških za l. 1900

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada in
5. mestne elektrarne

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni in sicer od 19. oktobra do 2. novembra t. l. na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 17. oktobra 1899.

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4¹/₂%. Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 24. oktobra.		Dné 23. oktobra.		Kreditne srečke, 100 glđ.	
Skupni državni dolg v notah	99 glđ. 60 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	171 glđ. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	155
Skupni državni dolg v srebru	99	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	153	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	19
Avstrijska zlata renta 4%	117	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	194	Rudolfove srečke, 10 glđ.	26
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 glđ.	82
Ogerska zlata renta 4%	116	Tisine srečke 4%, 100 glđ.	137	St. Genóis srečke, 40 glđ.	82
Ogerska kronska renta 4%, 200	95	Dunavske vravnjavne srečke 5%	127	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	64
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	903	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107	Ljubljanske srečke	23
Kreditne delnice, 160 glđ.	368	Posojilo goriškega mesta	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	152
London vista	120	4% kranjsko deželno posojilo	—	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3135
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	Akcije tržaškega Lloyda, 500 glđ.	429
20 mark	11	Prijoritete obveznice državne železnice	—	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	70
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	164	Splošna avstrijska stavbinska družba	101
Italijanski bankovci	44	južne železnice 5%	118	Montanska družba avstr. plan.	269
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	191
				Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za sgube pri třeibanjih, pri iztřeibanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako třeibanje. Kulanina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.